



T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Türkiye İş Kurumu İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı



Sayı : B.13.1.TİK.0.073.00.08.610/2 82556

01.10/2010

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Van Milletvekili Sayın Özdal ÜÇER'e ait 7/15693 Esas No'lu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Ömer DİNÇER
Bakan

Ek:

1 Yazı (3 sayfa)

VAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZDAL ÜÇER'E AİT
7/15693 ESAS NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Soru 1: İşsizlik sigortası fonundan GAP yatırımlarına aktarılan miktar nedir?

15.05.2008 tarih ve 5763 sayılı Kanun ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda yapılan değişiklikle, 2008 yılına münhasıran 1.300.000.000.-TL.'nin, 2009-2012 yıllarında ise İşsizlik Sigortası Fonu aylık nema gelirlerinin dörtte biri Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlara öncelik vermek kaydıyla münhasıran ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik yatırımlarda kullanılmak üzere Hazineye aktarılması sağlanmıştır.

11.08.2009 tarih ve 5921 sayılı Kanun ile İşsizlik Sigortası Kanununda yapılan değişiklikle ise, 2009-2010 yıllarında İşsizlik Sigortası Fonu aylık nema gelirlerinin dörtte üçünün, 2011-2012 yıllarında ise dörtte birinin GAP yatırımlarında kullanılmak üzere Hazineye aktarılması sağlanmıştır.

Bu kapsamda, 15.09.2010 tarihi itibarıyla İşsizlik Sigortası Fonundan 8.412.227.408,01.-TL, GAP yatırımlarında kullanılmak üzere Hazine Müsteşarlığı İç Ödemeler Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılmıştır.

Soru 2: GAP yatırımları dışında, işsizlik sigortası fonundan, hangi kurum ve kuruluşlara harcama yapılmıştır? Ve yapılan harcama miktarları ne kadardır?

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun, 53 üncü maddesine göre İşsizlik Sigortası Fonunun giderleri;

- a) İşsizlik ödeneği ödemeleri,
 - b) Sağlık primlerinin ödenmesi,
 - c) İş bulma, danışmanlık hizmetleri, mesleki eğitim, işgücü uyum ve toplum yararına çalışma hizmetleri ile işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmalarına ait giderler,
 - d) Kısa Çalışma Ödeneği Giderleri,
 - e) Ücret Garanti Fonuna ayrılan pay,
 - f) Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlara ayrılan miktar,
 - g) 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük olanlar ile yaş şartı aranmaksızın 18 yaşından büyük kadınların ek istihdamı ile ilgili olarak yapılan giderler,
 - h) 2009 yılı Nisan ve Ekim ayı çalışan sayısına ilave olarak işe alınanların sigorta primi işveren hissesinin ödenmesi,
 - i) İşsizlik ödeneği alanlardan işe girenlerin kalan işsizlik ödeneği süresince sigorta primlerinin ödenmesi,
 - j) Kısa çalışma başvurularında talebin uygunluğunun tespiti için Bakanlığımız tarafından yapılan giderler,
 - k) İşsizlik sigortası hizmetlerinin yerine getirilebilmesi için İŞKUR tarafından yapılan giderlerden,
- oluşmaktadır.

Bu çerçevede, İşsizlik Sigortası Fonundan yapılan harcamalar yukarıda bahsi geçen Kanun maddesi kapsamında yapılmakta olup, bunun dışında herhangi bir kamu kurum ya da kuruluşu yönelik harcama yapılmamaktadır.

Soru 3: Devlet kurum ve kuruluşlarına harcama yaparken, işsizlik sigortası fonu gibi işsiz vatandaşlarımıza destek amaçlı bir fonun tercih edilmesinin sebebi nedir?

İşsizlik Sigortası Fonundan yapılan harcamalar yukarıda bahsi geçen Kanun maddesi kapsamında yapılmakta olup, bunun dışında herhangi bir kamu kurum ya da kuruluşa yönelik harcama yapılmamaktadır.

Soru 4: İşsizlik sigortası fonunun, işsizlikle mücadelede etkin bir araç olması için hayata geçirmeyi düşündüğünüz yenilikler nelerdir?

İşsizlik Sigortası Fonu; işsizlik sigortası primleri ile bu primlerin değerlendirilmesinden elde edilen kazanç ve iratların, Devlet tarafından yapılacak katkı ve yardımların, ayrıca İşsizlik Sigortası Kanunu gereğince işçi ve işverenlerden alınacak ceza, gecikme zammı ve faizler ile diğer her türlü gelir ve kazançların toplandığı Devlet güvencesinde olan bir fondur.

İşsizlik sigortası kapsamında sigortalı işsizlere, işsizlik ödeneği ve genel sağlık sigortası primleri ödemeleri ile yeni bir iş bulma ve meslek geliştirme, edindirme ve yetiştirme eğitimi hizmetleri sağlanmaktadır. Ayrıca, genel ekonomik kriz veya zorlayıcı nedenlerle iş hacminin daraldığı dönemlerde işletmelerin varlığını sürdürebilmeleri ve istihdamın devamlılığının sağlanması amacıyla çalışılmayan dönemler için kısa çalışma ödeneği ve işverenin ödeme güclüğüne düştüğü durumlarda ödenmeyen üç aylık işçi ücretinin ödendiği ücret garanti fonu ödemeleri de fondan gerçekleştirilmektedir.

Yukarıda belirtilen hizmetler ve ödemeler dışında, istihdamı korumak ve teşvik etmek amacıyla kamuoyunda "İstihdam Paketleri" olarak da bilinen 5763, 5838 ve 5921 sayılı kanunlar ile istihdamın artırılması yönünde önemli iyileştirme ve getiriler sağlanmıştır; işsizlikle mücadelenin iktisadi, hukuki ve idari zemini sağlamlaştırılmıştır. Bu kapsamda;

- İşsizlik sigortasının kapsamı genişletilerek, işsizlik ödeneği miktarı artırılmıştır.
- Kısa çalışma için öngörülen azami süre ile kısa çalışma ödeneği miktarı artırılmıştır.
- İşsizlik Sigortası Fonundan mesleki eğitime yönelik olarak kullanılacak kaynak miktarı artırılmış ve işsizlik sigortasından yararlananların yanısıra, Kuruma kayıtlı diğer işsizlere verilecek olan iş bulma, danışmanlık hizmetleri, mesleki eğitim, işgücü uyum ve toplum yararına çalışma hizmetleri giderleri ile işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları giderlerinin de İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması mümkün hale gelmiştir. Bu amaçla bir önceki yıl içinde Fona aktarılan Devlet payının yüzde elliye kadarlık kısmının bu hizmetler için kullanılması sağlanmıştır.
- İstihdamın korunması ve artırılması amacıyla, genç ve kadın istihdamına, işsizlik ödeneği alanların istihdamı ile ilave istihdama yönelik kaynağı İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmak üzere çeşitli teşvikler getirilmiştir.
- Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlar öncelikli olmak üzere ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik altyapı yatırımlarının finansmanı için İşsizlik Sigortası Fonu kaynaklarının kullanılması sağlanmıştır.

Bu düzenlemelerle, İşsizlik Sigortası Fonu; sadece işsizliğin yarattığı olumsuz etkiyi gelir desteği sağlayarak geçici bir süre gidermenin yanında, işsizliği önleyici veya istihdamı koruyucu politikalara da destek vermek suretiyle aktif bir fonksiyon üstlenmiştir. İstihdamı gözetken bu yaklaşım, işsizlikle mücadele edilmesine katkı sağlayacaktır. Dinamik bir yapıya sahip işgücü piyasası Bakanlığımız tarafından yakından takip edilmekte olup, değişen koşullara yönelik uygun politikalar geliştirilmeye devam edilecektir.

Soru 5: İşsizlik ödenek miktarlarını, yaşam standartlarına uygun bir hale getirmeyi düşünüyor musunuz?

İşsizlik ödenekleri ilgili dönemde geçerli olan asgari ücretin netini geçmemek üzere sigortalının prime esas son dört aylık kazancının aylık ortalama netinin % 50'si olarak hesaplanırken, kamuoyunda “ilk istihdam paketi” olarak da bilinen 5763 sayılı “İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun” ile, asgari ücretin brütünün % 80'ini geçmemek üzere sigortalının prime esas son dört aylık kazancının aylık ortalama brütünün % 40'ı olarak hesaplanma esası getirilmiş ve bu şekilde ödenek miktarları yaklaşık % 12 oranında artırılmıştır.

Ayrıca aynı düzenleme ile işsizlik ödeneğinden yararlanabilmek için İŞKUR'un yerel birimlerine bizzat giderek şahsen başvuru zorunlu iken, elektronik ortamda da işsizlik ödeneğine başvuru esası getirilerek işsizlerin sisteme erişimi kolaylaştırılmış ve işsizlik ödemelerinin başvuru ay içinde yapılabilmesine imkan sağlanmıştır.

Öte yandan, İşsizlik Sigortası Fonunun aktüeryal dengeleri dikkate alınarak işsizlik sigortası hak kazanma koşulları hakkında iyileştirme yapılması da düşünülmektedir.